

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Ulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
124.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETÉS

Helyben és vidéken:

Egész évre 600 Lej
Fél évre 300 Lej
Negyed évre 150 Lej
Havonta 50 Lej

Hirdetések díjazás szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 banval
több.

Az ellenőr,

a hatósági személy, ellenőrizni akarta a Magyar Párt elvi intézőbizottságának értekezletét. A politikusok azonban nem tanácskoztak, hanem elhalasztották az ülést arra az időre, amikor majd nem kell detektív asszisztencia mellett dönteniük fontos és egy nagytömegű kisebbséget érintő kérdésekben. Téved, aki azt hiszi, hogy az intézőbizottság ülésén valami országfelforgató titkos határozatot akartak hozni. Dehogy. Igen békés szellemű urak jöttek össze megbeszélni a békés kiegyezés útját, megtanácskozni, hogy milyen választ adjanak Tatarescu miniszternek a hozzájuk intézett kérdésekre. A miniszter ur Bucarestben udvariasan vált el a magyar uraktól, tanujelét adta békés készségének és azzal küldte haza a magyar delegációt, hogy oda-haza egymás között tárgyalják meg a fontos lépéseket és ha már megvan a megegyezés, úgy jöjjenek el megint hozzá. Olyan utasítást, iránymutatást vagy rendeletet nem adott a miniszter, hogy az intézőbizottsági ülésen, tehát a fontos megbeszélésen ellenőrnök is meg kell jelenni.

A Magyar Párt Romániában elismert párt. Csakugy mint a liberális, nemzeti, paraszt, demokrata, averescanus vagy más párt. A parlamentben és a szenátusban képviselői is ülnek, akik hozzá is szoktak szólni az ország dolgaihoz, ha szükségét látják ennek. Vajon a többi parlamenti pártok mit szólnának ahhoz, ha bizalmas tanácskozásikon hatósági személyek jelennének meg, hogy ott formálisan ellenőrizzék a tanácskozásokat és határozatokat. Mi azt hisszük, hogy a legélesebben tiltakoznának ez ellen és azonnal beszüntetnének minden tanácskozást. Népgyűléseken szükség van a hatóságra a rend fenntartására, de az már nagyon is nehezen megy a fejünkbe, hogy bizalmas jellegű tanácskozások diszkrét jellegét miért kelljen indiszkrétá tenni.

Ez nem első eset. A múltkori bizottsági ülésen is megjelent a rendőrhatalom feje és csak a parancsnokló tábornok felszólítására távozott onnan. Ezt akkoriban tapintatlanságnak és sajnálatos tévedésnek tudták be. Vajon ez a mostani is sajnálatos tévedés? Tatarescu miniszter meggyőződött arról, hogy a magyarság értékes elem és ebből a meggyőződéséből nem is csinált titkot. Miért akkor a nagy bizalmatlanság? Miért van szükség detektívekre? A Magyar Párt a béke és a megegyezés útjait keresi és ezt meg lehet találni ellenőrzés nélkül is.

Harc az alkotmányosságért.

A fuzionált paraszt és nemzeti párt új programja. — Június 22-én nagy kongresszus.

Bucuresti, június 12. A nemzeti párt és a parasztpárt ma külön-üléseken foglalkoztak a fuzió kérdésével. A nemzetiek pártvezetőségi ülésén Maniu Gyula a paraszt pártiak vezetőségi ülésén Michalache elnökölt. Mind a két párt vezetősége helyeselte az eddigi fuzió tárgyalásokat úgy, hogy valószínűleg holnap meg fog történni a fuzió hivatalos ratifikálása és a fuzióról kiáltványt intéznek az ország népeire. A nemzetiek ülésén Popovici mutatta be a fuzióra vonatkozó terveket. Elsőnek a régi királyság nevében Toma Ionescu, az erdélyiek nevében Goldis László, Besszarabia nevében Petru és Bukovina nevében Simionvici fogadta el a fuziót. A paraszt pártiak ülésén Michalache jelentette be a fuziót és Madgearu ismertette a tárgyalások adatait. Ezután nagy vita következett, amely

ben Buzdugan, Mata, Neamleanu és Symion vettek részt. Majd Mehedinți tanár nagy beszéde után dr. Lupu szólalt fel. Végül is a vezetőségi ülés a fuzió elfogadása mellett döntött.

A fuzionált párt programja, a melyet már okmányban is meg rögzítettek a következő pontokban foglalható össze: 1. Alkotmányos monarchia. 2. A dolgozó és termelő osztályok a parasztokkal együtt küzdenek a demokráciáért. 3. A külpolitikai béke fenntartása az antanttal és Európa pacifizálása érdekében. 4. Az alkotmányos élet bevezetése. 5. A polgári jogoknak az alkotmányba vétele. 6. A választások szabadságának biztosítása. 7. A közigazgatás decentralizációja. 8. Az ipar fejlesztése. A fuzionált párt június 22-én tartja Bucurestiben országos kongresszusát.

„A kolompások nyomására engedtem.”

Millerand súlyos kritikája. — Manifestum a francia polgársághoz. — Painlevé vagy Demorgue az új elnök, Herriot az új miniszterelnök

Páris, június 12. Millerand, a francia köztársaság lemondott elnöke ma manifestumot intézett a francia polgársághoz, amelyben a többiek között a következőket mondja: — Tudtam, hogy a polgárság egyértelmű óhajta a béke. A versaillesi békeszerződés volt az, amelynek ezt a békét garantálni kellett volna. Május 11-én kötelességemhez híven felhívtam a többségi politikusokat, akikkel lojálisan együtt óhajtottam dolgozni, de ezek a férfiak ajánlatomat elutasították, a lemondásomat követelték, ami élesen ellenkezik az alkotmány szellemével és betűivel. Elhatározásunk, amelyet néhány kolomposnak a pártszellem sugalmazott, felborítja a köztársasági elnök számára az alkotmányban garantált jogokat. A kolompások nyomására a parlamenten kívüli gyűltekezettek kijelentették, hogy az elnöknek, aki a többségnek nincsen inyere, le kell mondania. Azt hittem, hogy hűtlenséget követek el, ha ilyen veszedelmes újításban még passzivitással is bűnrészességet vállaltok és nem állok ellent. Csak akkor engedtem, amikor a hatalomban levő törvényes esz-

közőket már kimerítettem. Holnap azoknak a jó polgároknak az oldalán, akik az ország minden részéből rokonérzésüket nyilvánítják, újra megkezdem a harcot a köztársasági Franciaország szabadságáért.

Millerand ma ismét magához kérette a Marshall kormány tagjait, akikhez az Elyséoban beszédet intézett és megköszönte eddigi támogatásukat. Londoni jelentés szerint a Daily Express tudó-

Albánia kezd lecsendesedni.

Az olaszbarát Fan Noli az új miniszterelnök.

(Belgrád, június 12.) Az albán forradalom a forradalmárok teljes győzelmével végződött. A kormány is megszökött és olasz területre menekült. Tiranában Fan Noli pravoszláv püspök elnöke alatt meg alakult az ideiglenes kormány, a melynek két képviselő tagja is van. Az ideiglenes kormány hamarosan át fogja adni a helyét az ezután meg alakítandó alkotmányos kormánynak. A jelenlegi forradalmi miniszterelnök pravoszláv volta dacára, mint nagy olaszbarát ismeretes és az ő annak idején való külügyminisztersége alatt élesedett ki a viszony Albánia és Jugoszlávia kö-

sítője beszélgetett Herriot-val, a kint a jövő francia miniszterelnöké nek tekintenek. Herriot kijelentette, hogy kormányrajutása esetén haladéktalanul érintkezésbe lép az angol kormánnyal, hogy a Dawes-féle szakértői tervezetet végrehajtsák. Ő Németországhoz közeledni kíván és mindent elkövet, hogy a francia-német feszültség végképen megszűnjék. Londoni jelentés szerint egészen bizonyosra veszik Painlevé szocialista vezető elnökké való megválasztását és Herriot miniszterelnökségét. Herriot kormánya megalakítása után azonnal Londonba utazik, hogy Macdonald miniszterelnökkel tárgyaljon.

Párisi politikai körök igen valószínűnek tartják Painlevé megválasztását, azonban tartanak attól, hogy a baloldalon nincsen elég egyöntettség és ennek következtében Demorgue szenátusi elnök is könnyen az előtérbe nyomulhat. A próbaszavazásnál 400—500 képviselő és szenátor részvételére számoltanak. Poincaré barátai forszírozzák, hogy lépjen ő is fel az elnökválasztáson, azonban Poincaré a Matin-ben kijelentette, hogy nem kívánczik az elnöki székre. A Kamara szocialista pártja egyhamar gyalog Painlevét jelölte és ez a körülmény is valószínűvé teszi megválasztását. Az elnökválasztás megtörténte után Herriot miniszterelnök megbízatása esetén azonnal kész kormánylistát terjeszt elő, úgy, hogy az új kormány ki nevezése már a szombati hivatalos lapban megjelenik és meggyanemnek a napnak a délutánján felolvassák az új kormány nyilatkozatát úgy a Kamarában, mint a szenátusban.

zött. Fan Noli a háboru alatt élénk propagandát fejtett ki Amerikában a független Albánia érdekében, a párisi békekonferencián tagja volt az albán delegációnak és az első albán kormány külügyminisztere lett. Belgrádban egyelőre nyugodtan fogadják Fan Noli győzelmének híreit és ezt fokozza az is, hogy a Volta olasz távirati iroda ismét hivatalos helyről származó kijelentéssel erősíti meg, hogy Olaszországnak nincsenek titkos céljai sem Albániában, sem Romániában és hogy általában a Balkánnal szemben való politikája kizárólag a békeszerződéseken alapul.

Kézigránát a zsidók megfélemlítésére.

Az ÉME három vezetőségi tagja a vádlottak padján. Minek kellett volna történni Jászkarajenőn.

Budapest, június 12. Ma kezdtek meg annak a bírói tárgyalásnak a tárgyalását, amelynek Adorján Géza, Gyulai Mihály és Keő-Kucsera István a vádlottjai. Az ebredők egyesületének három tagját azzal vádolják, hogy a jászkarajenői zsidóság néhány gyilkosság elkövetésével meg akarták félemlíteni és ezért gyilkosság elkövetésére alkult szövetkezési bűntettével vádolják őket. Elsőnek Keő-Kucserát hallgatták ki, aki tagadta a terhéről bűnszövegét és tagadta, hogy megfélemlítésként a valóságban azok a vallomások, amelyeket a vizsgálót során ellene tettek. Keő-Kucsera volt az, aki a budapestieket felbujtotta és tájékoztatta a jászkarajenői helyzetről, valamint ő veretett meg több zsidót.

Rábizonyították, hogy több jászkarajenői zsidóval incidense volt. Ő azonban ennek dacára tovább tagadott. Majd Gyulai Mihályt hallgatták ki, aki zárt tárgyalás elrendelését követelte. Amikor a bíróság követelését nem akarta teljesíteni, akkor kijelentette, hogy ebben az esetben nem fog egy szót sem vallani. A bíróság Gyulaiinak arra az indoklására, hogy vallomása egyéni érdekeit, valamint rokonságát, akik a Magyarországtól elcsatolt területeken laknak sérthetik, feljesítette kívánságát. Adorján Gézáról a vizsgálat megállapította, hogy az ebredők székházában ő adott át egy Kovács nevű egyénnek két kézi gránátot, hogy azokat a jászkarajenői zsidók házaiba dobja.

helyéről. A tárgyaláson a vádlottakról bebizonyosodott a rablógvilkosság kísérletének elkövetése. A sértett, aki sérüléseiből csak hónapok múlva gyógyult ki, megismételte a törvényszék előtt terhéről vallomását. A bíróság a perbeszéd megkérdezése után meg-

hozta ítéletét. Indreica Józsefet, mint főbűnöst hat évi fegyházbüntetésre, Ungureán Pált és Urs Lázárt mint bűntársakat pedig három-három évi fegyházbüntetésre ítélte. A vádlottak enyhítésért felbevezést jelentettek be.

Menekülnek az amerikaiak Japánból

Általános nyugtalanság. — Fenyegető a helyzet.

London, június 12. A Daily Express jelenti Newyorkból, hogy Japánban az amerikai bevándorlási törvény miatt az elégtelenség mind jobban növekszik és egyre fenyegetőbbé válik. Tokiói jelentések szerint a japán külügyminiszterlucumot komolyan nyugtalanítja az a helyzet, hogy a Tokióban élő amerikaiak közül egyre többen utaznak el Japán területéről.

Londonból táviratozzák: Ra-

bináranath Tagore, a világhírű hindu költő a pánázsiai mozgalom élére állt. Japán diákok előtt Tagore nagy beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy éppen ideje annak, hogy Azsta öntudatra ébredjen. A pánázsiai mozgalom vezetésére bizottságot alakítottak és a mozgalomnak kiterjesztették Ki nára is. A mozgalomnak főképen angol és franciaellenes jellege van.

Hat évi fegyház rablásért.

Érdekes tárgyalás az aradi törvényszéken.

(Szólj tudósítónkól.) Érdekes bűnügyben tartott ma főtárgyalást az aradi törvényszék büntető tanácsa. Indreica József, Ungureán Pál és Urs Lázár Dancs községbeli legényeket rablógvilkosság ki kísérletével vádolta az ügyész. Még az elmúlt évben a három vádlott a község kocsmájában találkoztak Uretye István gazdával, a ki örömmel mesélte el ismerőseinek, hogy látvány vásár volt és 80

ezer lejért adott el exportöröknek állatokat. Helyet foglalt a már itéltas legények között, akiket távozáskor arra kért, hogy kocsijukon vigyék el lakására. Teljesítették Uretye kívánságát, felvették kocsijukra, azonban egészen más irányba hajtottak vele, mint amerre lakása volt. A község határában Indreica József két társával üllegetni kezdte a segélyért kiabáló Uretye Istvánt és amikor a gazda az ütésektől már eszmélet vesztette, véresen ledobták az országút porába. A zsebében levő huszezer lejt ellopták és gyorsan elváltatták a bűnszöveg szín-

Popovics Sándor

a magyar Jegybank elnöke nyilatkozik a Temps-nek Magyarország helyzetéről.

(Páris, június 12.) Popovics Sándor, a Magyar Nemzeti Bank elnöke a Temps-ban hosszasan nyilatkozik Magyarország helyzetéről. Hangsúlyozza nyilatkozatában hogy az ország mostani válsága a szétdarabolásra és forradalmakra vezethető vissza. Az újjászervezés azonban megkezdődött és ennek sikerében nem lehet kételkedni. A korona stabilizációjának következménye a konjunkturaválalatok eltűnése, ami a létszám-szaporítással együtt csökkenteni fogja az ország improduktív fo-

gyasztását. Az ország termelőképessége egyre növekszik és ez különösen tapasztalható a mezőgazdaságban. Magyarországnak azonban még fejleszteni kell az iparát, ami a termelést elő fogja segíteni abban az esetben, ha a kereskedelmi viszony helyreáll a szomszédállamokkal.

— Vasutasztrájk Németországban. Berlinből táviratozzák: Németországban bérmozgalmi kérdésből származott differencia miatt vasutasztrájk fenyeget. A német vasutaszövetség majdnem egyhangú határozattal a sztrájk mellett foglalt állást.

A lefújt Generalmarsch

Lukácsy Lajosnak „Eselék az életből” című könyvéből.)

Ferenc József néhai osztrák császár és magyar király, Budapesten időzött és ebből az alkalmából nagy katonai díszszemlért tartották a Vörösmarty. Már kora hajnalban úgy a Budapesten, mint a környéken állomásozó összes katonaság minden fegyvermeze őszpontosítva volt; külön oszlopokban állottak a gyalogosok, a lovas sereg és a tüzérség. Elkülönítve a baloldalon a magyar honvédség. Az egész őszpontosított hadsereget Edelsheim-Gyulay Lipót tábornok vezényelte. — Amikor néhány száz lépésre volt az uralkodó és kísérete a csapatoktól, József főherceg az összes honvédek főparancsnoka szárnysegédével kivált az uralkodó kíséretéből és az összes csapatok előtt a honvédekhez lovagolt, hogy ott az uralkodót bejárja. Alig hogy a közös hadseregbeli csapatokhoz érkezett, báró Pirét közös hadseregbeli tábornok jelt adott a kiürítőknek és dobosoknak a Generalmarschra. Alig hangzott el egy-két ütem Edelsheim-Gyulay fő-

hadparancsnok a dobosok és kiürítőkhez vágatott és magából kiáltva hársány hangon kiáltott: — Abblasen! Einstellen!

A kiürítők rögtön elhallgaltak. Néhány perc múlva aztán a front elé érkezett az uralkodó, báró Edelsheim-Gyulay kihuzta kardját, megparancsolta a kiürítőknek és dobosoknak a Generalmarsch feladását, az összes egyesített katonaságnak rázendítettek a hagyományos Gotterhalte-ra, a főparancsnok az uralkodó elé vágatott és kardjával háromszor szalutálva adta meg az uralkodót megillető tisztelgést és jelentést.

A nagy katonai parádé aztán rendez keretek között folyt le. A budapesti esti lapok amidőn a díszszemlére referáltak, egyik másik azt a szenzációs hírt közölte ennek kapcsán, hogy báró Edelsheim-Gyulay főhadparancsnok a megtartott katonai díszszemle után lemond állásáról, mert a díszelőtti hadgyakorlaton megsértette József főherceget, a honvédség főparancsnokát.

Amikor Edelsheim-Gyulay a lapok közléséről értesült, rögtön levelet írt József főhercegnek s megkérdezte, hogy mi igaz a hi-

rekről és kérte, hogy közölje vele miután neki nincs tudomása arról, hogy bármikor, bárhol és bármivel is megsértette volna a főherceget. A főherceg azonnal válaszolt, hogy neki nincs tudomása semmi nemű sértésről.

— Csak az újságok alkarnak bennünket összeheccelni, de ez nekik nem fog sikerülni. Hy tartalmuk kik nem fog sikerülni.

A főhadparancsnok úgy találta, hogy a főherceg levelének sorai között mintha a főherceg aprehenziója lappangana. Márnap teljes katonai díszbe öltözve jelentkezett audienciára az uralkodónál. Előadta kérését. Az uralkodó Abrechit főherceget, a hadsereg generalissimusát magához kéréte és ennek jelenlétében tárgyalta le az esetet.

— Én azt hiszem — mondotta Edelsheim-Gyulay, hogy teljesen helyesen cselekedtem. József főherceg, mint a honvédség parancsnoka az én parancsnokságom alá tartozik és mint ilyennek, ha a császár jelen van, a legmagasabb katonai tisztelgés nem József főherceget, de a hadsereg legmagasabb fejét, a császárt illeti. Ha József főherceg, mint a császári ház-

tagja jelennek meg az uralkodó távollétében, úgy megilleti a Generalmarsch tisztelgés, de ha én jelen vagyok, mint főhadparancsnok, akkor annak elrendelése nem őt, hanem engem illet, ez az én jogom és kötelességem. Ezért fuvatam le a Pirét tábornok által elrendelt Generalmarschot és ez okból rendelttem el a tisztelgést, midőn a Felség oda érkezett. Azt hiszem a katonai törvények értelmében helyesen cselekedtem és ha tévedtem levonom ebből a következményeket.

Az uralkodó és Abrechit főherceg összemézték, teljesen igazat adtak a főhadparancsnoknak. Sie haben vollkommen correct gehandelt — mondotta a császár.

Hogy József főherceg mégis nehezítette az esetet, onnét tudom, hogy Ormos Péter, a főherceg kedvelt Péter bácsija, Aradmegye elhunyt alispánja, aki a főherceg évenkénti kisjénői tartózkodása alatt állandó vendége és bizalmasa volt, mondotta nekem ezen eset után.

— A főherceg aprehendál Edelsheim Gyulayra, mert egy nagy hadiszemlén a császár jelenlétében megsértette őt. Pedig a főhercegnek nem volt igaz.

Hatósági személyek a Magyar Párt ülésén.

Elhalasztották az intéző-bizottság elüji ülését. — Táviratilag kérnek orvoslást Tatarescu minisztertől.

Clujról jelentik: Ma délelőtt tízenegy órára hívták össze a Magyar Párt intéző bizottságának ülését, amely elé nagy érdeklődéssel nézett Cluj közönsége. Még meg sem kezdődött az ülés, mikor a teremben megjelent a rendőrség és a sziguranca egy-egy embere, hogy ott asszisztáljon. Ugron elnök felkérte a hatóságok embereit, hogy hagyják el az üléstermet, azonban ezek kijelentették, hogy felsőbb parancsra kötelesek helyükön maradni. Az intéző bizottság megbízásából Paál Árpád dr. és Naláczy István dr. felkértek Pop Danila hadtestparancsnokot, hogy rendelje vissza a hatóságok embereit, azonban a hadtestparancsnok kijelentette, hogy ez nem áll módjában. Egyben távirati intézkedést kért Tatarescu miniszterelnöktől. Ezután Ugron elnök a rendőrség és a sziguranca detektívjeinek jelentésében

megnyitotta az ülést. Bernády György dr. emelkedett szólásra és kijelentette, hogy az intéző bizottságot azért hívták össze, hogy a Tatarescu miniszterrel tárgyaló bizottság megtehesse jelentését. Miután a bizottság nem kapott felhatalmazást a minisztertől arra nézve, hogy a vele folytatott tanácskozásokról a Magyar Párt intézőbizottságán kívül másokat is informáljon, legkevésbé pedig a hatóságok embereit, akik a miniszternek alantaszai, indítványozza, hogy az ülést rekesszék be. Bernády dr. indítványát egyhangulag elfogadták. Ugron elnök felhatalmazást kért, hogy az intéző bizottságot egy későbbi időpontban összehívja. Ezzel az ülés véget ért. A legközelebbi ülés előreláthatóan szombaton lesz, amikor várják Tatarescu miniszter kedvező rendelkezését az ülés zavartalan megtartására.

Nagy építkezések Temesváron

Két új kétemeletes palota. — Egyemeletes villák. — Új híd is épül.

(Saját tudósítónktól.) Az építkezések Temesváron az idei nyár beköszöntésével erősen fellendültek. A tavalyi lanyhasággal szemben az idén már több nagyobb építkezés lesz Temesváron. A temesvári kereskedelmi és iparkamara székházán kívül a Lloyd kávéházzal szemben levő telekrészen két hatalmas bérpalota épül. Az egyik két és félemeletes bérpalotát Thomas Kalapgyáros emel teti, a másik szintén két és fél emeletes épületet Emánuel Emil nagykereskedő. Mindkét palota építkezéséhez már hozzá is fogtak és az alapmunkálatokat is végezték. A Belváros és a Gyárváros közötti üres telkeken is több palotát emelnek. Kovács Mária örökösei, Gubi Ármán fakeskerke-

dő, Csasznek Nándor borkereskedő és Blajan Victor, a resicai művek vezérigazgatója építtetnek egyemeletes villákat a most még kietlen helyen és az építkezéseknek ez a fellendülése nem sokára megszünteti a Belváros jelenlegi széttagoltságát.

Új híd is kap Temesvár. A belügyminiszterium jóváhagyta a város költségvetésének azt a tételét, amelyet a józsefvárosi Törökuccai Bega-híd építésére irányított elő. E hídnek felépítését már 15 éve tervezi Temesvár városa, de mert nagy költséggel jár — az uttestet két méterrel fel kell emelni, — eddig mindig elhalasztották. A belügyminiszterium jóváhagyása most érkezett meg és már tavasszal hozzákezdnek az új nagy Bega-híd felépítéséhez.

Az állampolgárság igazolása.

Milyen uccák kerülnek sorra?

(Saját tudósítónktól.) Az állampolgárság pótigazolása folyik délelőtt folyamán körülbelül háromszáz kérvényt bélyegezték le Aradon, mert Angel István dr. polgármester a kétesebb esetekben felvilágosításokat kért a közönségtől, egyes pontokra vonatkozólag. Az igazolások egyébként rendben folynak és a hét folyamán befejeződnek. Holnap délelőtt Angel dr. polgármester a Strada Elena (Gizella) uccai elemi iskolában igazoltatja a külvárosi uccák lakosságát. 8—9-ig Calea Aurél Vlaicu, Colonel Paulian, P. Curcanul, Virg. Hotoran, Miron Costin, Joan Weitzer uccák és a Holtmarosor hátralevő része. — 9—10-ig Calea Bihorului, Elena, Neculcea és Alba Julia uccák és Piatla Stefan cel mare. 10—11-ig Rasboieni, Soimului, Vasilie Paguha, Horatiu, Egalitatei, Buciumului, Jianu uccák, Calea Ardealului

és Simandului. 11—12-ig Surorilor, Gelu Petru Pipos, Brulus uccák. 12—1-ig Perte Bares, O. Josif, Budai Deleanu és I. Ivreanu uccák. 1—2-ig Corneli Leucutia, P. Protopopescu, Negruzzi és Zimándi diálló. Az igazoló bizottság tagjai a következők lesznek: Vulcu I. Maxim, Scholtz Gyula, Bogdan Gyula és Veru János.

Magyar nagyságok jeltelen sirjai.

Szobrot kap Czuczor Gergely, Egressy Gábor, Ábrányi Kornél, Hermann Ottó, Ujházy Ede és még többben.

Budapest, június 12. A főváros a Kerepesi-uti temetőben a jövő héten harminchárom művészi emléket állít fel a jeltelenül nyugvó kiválóságok számára. Így többek között szép emlékekkel jelöli meg Czuczor Gergelynek, a kitűnő költőnek, Egressy Gábornak a felejthetetlen emléki kiváló színművészek, idősebb Ábrányi Kornél, a nagyszerű zeneszerző és zeneszerzőnek, Hermann Ottónak,

a nagy magyar tudós, Lotz Károlynak, a világhírű magyar festőművészek, Tósa Lajosnak, a csodálatos mese és versírónak,

Türr István negyvennyolcas tábornoknak és Ujházy Edének, a legnagyobb magyar színművészek a jeltelenül álló sirjait.

„Ötven embert akasztottam fel!”

Fehér terroristák a budapesti hadbíró előtt. — Aki áldozatainak sirját is megásta.

Budapestről jelentik: Szenzációs ügyben tartott ma főfőgyalást a budapesti hadbíró. Danics Mihály Orgovány, Izsák és Kecskemét egyik hőse volt a fővádlott, akat rablás és gyilkosság büntette címén csak nemrégén ítélt hat évi fegyházra a budapesti honvédtörvényszék. Turcsányi Ferenc volt tisztihelyettes, Guth Mihály volt tisztihelyettes és Szöke Lajos őrmester a többi vádlottak, akik még 1919 decemberében éjjel Komárom egyik uccáján Tomasek Kálmán és Furdós János polgárokat súlyosan bántalmazták és a mikor a katonai őrző elakarta fogni őket, ellenszegültek az őrzőnek és botokkal megverték a katonákat. Schillay százados hadbíró elsőnek Danics Mihályt hallgatja ki. A vádlott cinikusán válaszol a sablonos kérdésekre és amikor felszólítják, hogy mondja el a komáromi véres éjszaka történetét, kedvtelenül, idegességével és ittasságával védekezik.

— Négyen körülbelül tizenötgyűlter bort ittak százados — mondja Danics — és én már nem is emlékszem a történetekre. Két éve ülök a börtönben és ez az ide-

gémét nagyon megviselle. Minden ítéletet aláírok, csak nagyom kérem hagyjanak békében.

— Nem tudják önök, hogy milyen munkát végeztem én. Prónaytól parancsot kaptam a piszkos hazafiatakok felakasztására. Ötven embert akasztottam fel. Már pedig ötven embert felakasztani és a kezeimmel ötven sírgödört megásni nem kis munka. Tessék beleképzelni magát elnök az én helyzetembe.

Turcsányi, Guth és Szöke tagadásban voltak és azt adták elő, hogy nem emlékeznek a történetekre. Különösen Guth tagadott, a ki agyalágyultnak tette magát a tárgyaláson. A sértettek egyértelműleg adják elő a véres esemény lefolyását. Csendesen beszélgettek az uccán, amikor hozzájuk léptek a támadók. Először Danics kezdett pofozkodni, majd a többiek is utolgelni kezdték őket. Kürtöst az ítélet a balszemére megvakult. Tomasek Kálmán fiúzugást kapott. Egyik sem kívánja a vádlottak megbüntetését és csak azért jelentették fel a vereteköket, hogy Komáromban megszűnjön a garázdálkodás. A tárgyalás folyik.

Pasics már megint lemondott.

Új választások. — Halálal fenyegetik az ellenzék vezérét.

Belgrádból jelentik: Pasics miniszterelnök közölte a radikális párttal, hogy benyújtotta lemondását. Pasics megbízást fog kapni egy választási kormány alakítására, amelynek nem lesz egyéb feladata, mint a skupstina feloszlata sa és a választások megejtése.

Belgrádból jelentik: Davidovics ellenzéki vezér nap-nap után mindig fenyegetőbb hangú leveleket kap, amelyek arra szólítják fel, hogy vonuljon vissza a politikai élettől, különben nem garantálják festi épségét. A levelek mind egy kéz írására vallanak és rövid szünetek után megismétlődnek.

A katolikus pünkösdi ünnepek alatt Davidovics ismét kapott ilyen fenyegető hangú levelet, melyben a levél írója felszólítja, hogy tíz napon belül határozzon, hogy vagy félre áll vagy kénytelenek lesznek megölni Davidovicsot, azért mert olyan mozgalom érdekében angazsálta magát, mely nem illik politikai multjához. A demokráta pártban a leveleket a radikális párt sugalmazásának tekintik.

Davidovics a kormányt támogató sajtót teszi felelőssé azért, hogy a fenyegető levelek megismétlődnek, mert az utóbbi időben koncentrált támadást intéz az ellenzék vezére ellen.

Meggyilkolt matróna.

Borzalmas bankrablás Becskereken.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délelben vakmerő bankrablást követtek el Nagybecskereken. A bankrablásról mindeddig csak szószavú jelentések érkeztek, de ezek is borzalmatkeltően vázolják a vad kegyetlenséggel elkövetett rablást.

Becskerek város főuccáján van a régi Gabelsberger-féle magánbankház. A déli időben, amikor az uccák meglehetősen néptelenek és a forgalom ugyszólván szűnettel, a bankház tulajdonosának felesége a 72 éves Gabelsbergerné szokott a helyiségben tartózkodni. Tegnap délelben egy fiatalember lépett be a banküzletbe és pénzváltás ürügye alatt beszélgetni kezdett a matrónával, majd hirtelen rárohant, elfojtotta torkát és tizenegy késszurással megölte. Az állatias kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság után a bank pénzszekrényét teljesen kifosztotta. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettes kézrekerítésére. Az eddigi kihallgatások szerint valószínű, hogy a rablótámadó egyedül követte el a véres tettet.

Korányi a mesterséges koronajavítás ellen.

Az új magyar indomítási javaslat. A kereszténypártban szakadás készül

(Budapest, június 12.) A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága mai ülésén a kormány indomítási törvényjavaslatát változtatás nélkül elfogadta. A tárgyalás során báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter több felszólalásra választolt és kijelentette, hogy a köztisztviselők fizetésrendezése már július elsejével megtörténik. Az alacsonyabb fizetési osztályokban ötven-hatvan, a magasabb fizetési osztályokban negyven-ötven százalékos lesz az emelés, amelyet aranyparitás szerint állapítottak meg. A koronajavítás kérdéséről azt mondta, hogy a mesterséges koronajavításnak ellensége. Véleménye szerint a koronázások megszűnésével a korona önmagától stabilizálódik és a takarékkorona pedig a Nemzeti Bank működésének megkezdésével megszűnik.

(Budapest, június 12.) A keresztény gazdasági párt értekezletet tartott, amelyen határozatot hozott, hogy a pártnak minden más párttól függetlenül és kifejezetten keresztény nemzeti alapon áll. Ezt minden alkalommal kifejezésre kívánja juttatni és így az indomítási vitában is. A pártnak a kormányt feltétlenül támogató tagjai élükön Vass József miniszter és Huszár Károly, az értekezleten nem vettek részt és éppen ezért az ő elhatározásuktól függ, hogy a pártban a határozat következtében szakadás áll-e be vagy pedig módosítják a határozatot, esetleg teljesen eliejtik.

Seypel állapota javul.

A kancellárt insulinnal kezelik.

Bécsből táviratozzák: Seypel osztrák kancellár állapotáról orvosai a következő jelentést adták ki. Hőmérséklet 37,2, pulzus 116, lélegzés 30. A tüdő állapota változatlan. Általános állapota és táplálkozása kielégítő. A kancellárt insulinnal kezelik és ez teljes kielégítő eredményt hozott. Állapota egészülve napról-napra javul és minden álomszer alkalmazása nélkül is rendszeresen alszik.

A magyar színházak sorsa.

Mikor adják ki a koncessziókat.

(Oradeamare—Nagyvárad, június 12.) Az erdélyi magyar színházi koncesszió kérdése az érdeklődés középpontjában áll ma. Vasárnap telek le az a terminus, amelyre Lepááta szépművészeti miniszter a koncessziók kiadását megígérte és Isac Emil, cluj (kolozsvári) művészeti felügyelő is hasonló szellemben nyilatkozott néhány héttel ezelőtt. Elsőrendű fontosságú kérdés ugy a színházak sorsára, mint a színházakra nézve a koncessziók mielőbbi kiadása. A színházaknak elhelyezkedési és gazdasági kérdések, az igazgatóknak pedig társulatuk rendszeres megszervezése és szezonjuk előkészítése érdekében van szükségük arra, hogy a koncessziók mielőbb kiadassanak. Isac Emil művészeti felügyelő Oradeamare-ra (Nagyváradra) érkezett és a Közlöny tudósítójának kijelentette, hogy ő úgy tudja, hogy a miniszter a koncessziókat nem június tízenötödikére, hanem június végére fogja kiadni. Kijelentette még azt is, hogy nem biztos ez a terminus sem, mert lehet, hogy a koncessziók kiadása még jobban eltolódik. Egyébként őt, bármennyire is lelkesen veszi ma

azt, hogy a pártnak minden más párttól függetlenül és kifejezetten keresztény nemzeti alapon áll. Ezt minden alkalommal kifejezésre kívánja juttatni és így az indomítási vitában is. A pártnak a kormányt feltétlenül támogató tagjai élükön Vass József miniszter és Huszár Károly, az értekezleten nem vettek részt és éppen ezért az ő elhatározásuktól függ, hogy a pártban a határozat következtében szakadás áll-e be vagy pedig módosítják a határozatot, esetleg teljesen eliejtik.

Az értekezleten Wolff Károly kijelentette, hogy nem bizhat meg Bethlenben, akinek a most megindított akciója erősen elhajlik eredeti programjától és a keresztény iránytól. Mégis kijelentette, hogy mindenkor a kormány mellett szavaz, hogyha ezzel a szociáldemokraták ellen fordulhat. A szociálistákkal taktikailag sem hajlandó együttműködni és ez a körülmény elválasztja őt a keresztény ellenzektől.

vésztől főfelügyelői kötelességeit, sokkal jobban igaztadják megirandó új szindarabjának esélyei, mint a koncessziók kérdése.

Irodalom, művészet

Az aradi színház iróda hírel

Szultána — az aradi nyári színház. Régen nem volt az aradi színháznak olyan változatos nyári szezonja, mint az ide, amikor egyik premier követi a másikat. Csütörtökön zajlott le az Antónia bemutatása s már is újabb slágerre készül lázasan a színház. Győri és Vadas nagyszerű operett-újonságára, Szultánára. Az ismert erdélyi szerzők darabja a távoli misztikus keleten játszódik le. Egy angol utazó társaság Egyiptomba érkezik a fáraó sírok felkeresésére. Itt ügyesen bonyolított szerelmi viszony fejlődik ki a nagy utat megtett társaság és a keleti birodalom uralkodó családjának tagjai között, amely végeredményben általános összehazasodással végződik. Az aradi színház június hétfőn tartja meg a bemutatóját az operett-újonságnak, amely a következő estekre is a színház műsorában. — A premieren Vadas László zeneszerző személyesen dirigál.

Három grácia vasárnap délután. Az elmúlt héten bemutatott látványos revü operettet a Három gráciát tűzte műsorra vasárnap délutánra a színház igazgatósága. A hatásos, szép muzsikájú operettet ezúttal először játsszák mérsékelt helyárok mellett, a már ismert elsőrangú szereposztásban.

Lengyel Menyhért vigjáték-slágerét, az Antóniát zsufolt nézőtér előtt mutatta be csütörtökön az aradi színház. A közönség zajos tetszéssel fogadta a kitűnő vigjátékot és ki nem fogyott a szereplők ünnepi kéréséből.

Huszár Károly jutalomjátéka meleg ünnepi színhelyévé avatva június 21-én a nyári színházat. Az aradi közönségnek régi kedvence a kitűnő művész, aki sok feledhetetlen alakításával tette érdemessé magát a publikum megkülönböztetett szeretetére s így érthető az a nagy érdeklődés, amely máris megnyilvánul a tervezett jutalomjáték szemből.

Az aradi nyári színház műsora. Pénteken: Antónia. Vigjáték. Szombat: Antónia. Vasárnap: Antónia. Hétfő: Szultána. Operett-bemutató.

Strauss Richárd München díszpolgára. Münchenből jelentik: Strauss Richárd hatvanadik születésnapja alkalmával szülővárosa díszpolgárává avatta. A német köztársasági elnök ez alkalommal üdvözlő táviratot küldött a hírneves zeneszerzőnek, akit a német zenei kultúra egyik legkimagaslóbb alakjának nevezett.

Kálmán Imre új operettje. Bécsből jelentik: Kálmán Imre a

hét közepén kezdi meg nyári üdülését ischli villájában. Brammer és Grünwald, Kálmán házi librettistái már elkezdték a jövő évi operette szövegének írását. Az első felvonást a hónap végén fogják Kálmánnak szállítani, aki így már július első napjaiban megkezdheti a félt sláger komponálását.

Rajz- és kézimunka-kiállítás. Június 11-én nyílt meg az aradi állami leány tanítóképző intézet növendékeinek rajz, kézimunka és házeztési eszköz kiállítása. A kiállítás 15-ig marad nyitva. Látogatókat az igazgatóság szívesen lát.

A pesti rablógyilkosság áldozata beteges hajlamu volt.

Gyakran voltak férfitárogatói. — Gyanus receptek és erotikus képek.

Budapestről táviratozzák: A Verböczy-uccai borzalmas bűntény ügyében teljes apparátussal folyik a nyomozás, bár még eddig teljesen semmi pozitív nyom a meggyilkolt Pollák Ignác házmaster gyilkosára vonatkozólag. Az eddig lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy az áldozat aranyórája, lánc és ötszáz ezer korona értékű. A kihallgatott tanúk és a meggyilkolt Pollák ismerősei

azt vallották, hogy a házmasternek gyakran voltak látogatói, főleg férfiak. A nyomozás alkalmával a detektívek Pollák lakásán több receptet, pornográfikus írást és erotikus rajzokat találtak. Ezekből és a tanuvallomásokból a rendőrség arra következtet, hogy az áldozat beteges hajlamu volt. A nyomozást most ebben az irányban is kiterjesztették.

A párisi olimpiász. Magyar céllövők az olimpiászon.

A vívók is kimennek. Kavardás Fuchs vívóbajnok körül

(Budapest, június 12.) Három magyar céllövő: Prokop Sándor, Velez Rezső és Takács Elemér június 12-én indultak el Párisba, hogy az olimpiász céllövő versenyén Magyarország színeit képviseljék. A magyar céllövőknek nagy esélyeik vannak, miután a kiküldötték között szerepel Prokop Sándor is, aki a legutóbbi olimpiászon a céllövés világbajnoka lett. A kitűnő Posta Sándor részt vesz a kardvívóbajnokságban és a saját költségén vesz részt a törvívó olimpiászon.

Magyarország kardbajnokságának mérkőzései pénteken kezdődnek meg. A szövetség tizenhat vívót hívott meg a mérkőzésekre, amelyekben dr. Posta Sándor biztos induló, míg dr. Fuchs Jenő nem valószínű, hogy indulni fog. Fuchs Jenő, a kétszeres magyar kardvívó világbajnok levelet intézett országfő Pallavicini Györgyhez, amelyben kifejezte, hogy az ő személye körül megindult harcot hajlandó úgy megoldani, hogy nem reflektál az olimpiászra való kiküldetésre. A bajnoki versenyeken nem hajlandó résztvenni, mert az összes kötelező olimpiai tréningeken résztvevő, ahol a jelölőbizottságnak módjában volt az ő formáját megfigyelni és a tréningek során Magyarország néhány többszörös bajnokát nagy tus-többséggel győzte le. Olyan meghívásos versenyen résztvenne, amely három-három fordulójával módot adna képességei kifejtésére. Véletlenekre, amilyeneket az egy fordulós versenyek produkálhatnak, nem teheti fel vi-

vői jólínevet. Így valószínű, hogy Fuchs, aki komoly sportemberek véleménye szerint is önmagát felülmúló formában van, nem indul az olimpiászon.

Egyébként a vívószövetség határozata értelmében a nyolc legjobbnak bizonyuló magyar vívó megy ki az olimpiászra. Posta, Berty, Lichtenecker és Tóth törvívásban is indulni fognak.

— Az olimpiász vízi mérkőzései.

(Páris, június 12.) Az olimpiász uszvilágbajnokságának versenyére eddig 24 nemzet, a vízpolóra pedig 14 nemzet nevezett be.

Uruguay válogatottja Budapesten. (Budapest, június 12.) Uruguay olimpiai válogatott futballcsapata, amely az idegi olimpiászon a világbajnokságot elnyerte, július 6-án mérkőzik Budapesten a magyar válogatott csapattal. Az uruguayi csapat a budapesti mérkőzésért 3000 dollárt kap.

Három CFR igazgatóság lesz Romániában.

Bucuresti, Arad és Jassy.

Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága a kerületi igazgatóságok működésével nincs megelégedve, ezért is a CFR. autonómájára vonatkozó törvényjavaslat kapcsán a kerületi igazgatóságok számát háromra fogják redukálni, a jövőben csak Bucuresti, Aradon és Jassyban lesznek az igazgatóságok, a többi igazgatóságokat pedig forgalmi felügyelőiségekké változtatják át.

HIREK.

— Mária királyné hazajön Párisból. Mária királyné ma indult el Párisból és hazafelé vezető útjában szombaton halad keresztül Timisoarán. Bucurestibe vasárnap reggel érkezik.

— Milyen idő várható? A Meteorológiai Intézet jelentése szerint meleg és egyelőre tulnyomóan száraz idő várható, később növekedő hajjammal esőre és zivatarra.

— Az apostoli kormányzó visszaérkezett Bucurestiből. Pacha Agoston apostoli kormányzó bucuresti útjáról az éjszaka visszaérkezett Timisoarára és hivatalát újból átvette.

— Románia elismerte Görögországot. Bucurestiből táviratozzák: Az atheni román követ ma hivatalosan közölte a görög kormánnyal, hogy Románia elismeri a görög köztársaságot.

— Belga szociálista vezér romániai tanulmányuton. Bucurestiből táviratozzák: Wanderweide belga szociálista vezér júliusban Bucurestibe jön tanulmányútjának során, a melvnek a jugoszláv, bolgár és a román viszonyok megismerése a célja. A belga szociálista vezér egy bucurestii szociálista konferencián is beszámol tapasztalatairól.

— A bucuresti nagy felhőszerkezet. Bucurestiből jelentik: A tüzoltóság megieszített erővel dolgozik a tegnapielőtti felhőszerkezet okozta károk helyreállításán. A pinchehelyiségekből a víz már kiszivattyúzták és a megrongálódott telefonvonalakat helyreállították. A főváros 6000 telefonállomása közül 3000 vált ideiglenesen használhatatlanná a vonalak megrongálódása következtében.

— Nagybeteg aradi nagyiparos. Lusztyg Andor közismert aradi nagyiparos már napok óta súlyos betegen fekszik lakásán. A súlyos betegét dr. Pozsgay István volt kórházi főorvos kezeli, de elhivatták hozzá dr. Maninger budapesti orvosprofesszort is. A kezelőorvos ki-jelentése szerint a nagybeteg már jobban van.

— A timisoarai magyar-német reál-gimnázium vizsgái. A timisoarai magyar-német reál-gimnáziumban a magánvizsgálatokat a következő sorrendben tartják: A II.—IV., VII. és VIII-ik német osztályok, valamint az összes magyar osztályok vizsgája június 23-án kezdődik, az I., III., V. és VI-ik német osztályoké pedig június 26-án. Azok a diákok, akik magánvizsgát óhajtának tenni, a jelzett napokon reggel fél nyolc órakor kötelesek jelentkezni az intézet igazgatójánál.

— Bombamerénylet egy lap ellen. Berlinből jelentik: Az elmúlt éjszaka merényletet követtek el a neustettini Norddeutschen Presse szerkesztőségi épülete ellen. A tettesek bombát helyeztek el az intézet pincéjében, majd meggyújtották azt. A raktár legnagyobb része a tűz martaléka lett. A tetteseket letartóztatták és vallomásuk szerint a kommunista-párti kiküldöttjei. Hir szerint ez a merénylet csak kezdete volt hasonló merényleteknek.

— Két évi börtön határátlépésért. Az aradi törvényszék büntetőtanácsa Tripa János magyarországi illetőségű munkást, aki utfevél nélkül átszokott a határon és a határmenti községekben összelopott sertésekkel vissza akart szökni Magyarországra, két évi börtönbüntetésre ítélte.

— Volt aradmegyei képviselő halála. Budapestről táviratozzák: Wittmann János, a délmagyarországi egyesület elnöke, volt országgyűlési képviselő, eleki földbírókos, tegnap Budapesten meghalt. Wittmann János közismert egyénisége volt Aradmegyének és a városnak. Hosszu ideig volt az ujszentannai kerület képviselője és Arad törvényhatósági bizottságának tagja. Wittmann János halála Aradon széles körben keltett részvétet. Schill József Aradmegye volt alispánja, az elhunytban apósát gyászolja.

— Megvonták a nyilvánosági jogot egy zsidó liceumtól. Oradea-mare-ről jelentik: A nagyváradi zsidóság körében nagy izgalmat keltett, hogy a zsidó liceum nyilvánosági jogának elismerését Angi-lescu közoktatásügyi miniszter megtagadta. A liceum igazgatósága közelebbi részleteket egyelőre nem ad és így ennek okáról még eddig nem tudnak. A zsidó hitközség gyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy akciót indít a liceum nyilvánosági jogának elismeréséért, mert öt-száz diák függ ettől.

Követendő példa.

Az osztrák dohányjövődék örösi meglepetéssel kedveskedett a cigarettázó publikumnak. Az új kibocsátású cigarettákon hirdetések vannak, például „Menjünk este a Ronacherbe!”, „Poloska ellen használjon Irtolint” és hasonlók. Az osztrák dohányjövődék mindenképp felvesz hirdetésekkel, csak az antinikotinnista liga van kizárva az ügyfelek közül. Így azután el lehetünk képzelve arra, hogy legközelebb majd házassági ajánlatokkal is találkozhatunk a cigarettákon. Például a Sporton: „Éltessebb szakácsnő jözen munkást keres élettársként. Ajánlatokat Boldogság jellegére a dohányjövődék igazgatóságához.” Vagy például a dritte Sorten, vagy a Khediven: „Pikáns, vörös szépség gazdag éltessebb urak önzetlen ismeretségét keresi.” A hirdetési tarifa eddig nem került nyilvánosságra, azt hiszik azonban, hogy a Drámani olcsóbb, mint a Prinzessasson. Az osztrák dohányosok nem fogadták kitörő örömmel az újítást, mert a nyomdafestékes cigaretták egyes nesen élvezhetetlenné teszik ezt a drága luxust.

— Aradi detektív balesete. Kiseb méretű baleset történt ma délelőtt az aradi kórház előtt. Mandrics rendőrségi detektív biciklin haladt az uccán és egy hatos számjelzéssel ellátott autó elgázolta. A detektívnek sikerült kisebb horzsolással megmenekülnie, biciklijé ellenben összezúzódott. Az autó tulajdonosa ellen megindult a rendőrségi eljárás.

— Talált csecsemőhulla. Temeskövesd község melletti erdőben egy 3-4 hetes kisgyermek kitétt hulláját találták. A csendőrség megindította a nyomozást a lelketlen szülők kieléneke megállapítására.

— Öngyilkos lett, mert bélyeget hamisított. Bécsből táviratozzák: Derfinger neves bécsi bélyegkereskedő ma öngyilkos lett, mert rájöttek, hogy bélyeghamisításokat követett el.

Papek, akik másfél éve nem kapnak fizetést.

A kamara és a szenátus állása. — A bírói elmozdíthatatlanság

(Bucuresti, június 12.) A szenátus délutáni ülésén Szöcs Géza liberális képviselő a székely és a magyar tanítók augusztusi és szeptemberi román vizsgájának elhalasztását kérte. A közoktatásügyi reform törvényjavaslatának vitája során Ghibanescu a javaslat ellen szólalt fel. A kamara délutáni ülésén Soriu liberális a cotroceni muniációs raktár katasztrófájával kapcsolatban követelte az összes hadiszállításokra vonatkozó iratok bemutatását. Labontiu liberális a szamosújvári papok fizetésének ügyét tette szóvá, akik már másfél esztendő óta nem kapták meg fizetéseiket. Ionitescu Jorga-párti kérte, hogy mutassák be a griviteii vasuti műhely visz-

szavételére vonatkozó aktákat, mert a visszavétel miatt most a bérlők 400 milliós kártérítést követelnek a vasutól. Ezután folytatták a bírói szervezetről szóló törvényjavaslat részletes vitáját. Florescu javaslatát, amely szerint az erdélyi törvényszékek elnökei új bírói vizsga nélkül is elmozdíthatatlanok, elfogadták. Az éjjeli ülésen Florescu újabb javaslatot tett, hogy a cluj (Kolozsvári) igazságügyi vezérigazgatóságot szeptember elsejéig tartásuk meg. Ezt a javaslatot is elfogadták. Metes indítványra, hogy az erdélyi ügyvédjelöltek új vizsgát tessenek le, is helyeslésre talált. A törvényt harmadszori olvasásban is elfogadták.

A hű szolgálata „jutalma.”

Feltűnéstkelő bírói ítélet Temesváron.

(Szűz hűsítőnkül.) Érdekes végkielégítési kereset ügyében hozott ma döntést a temesvári járás bíróság. Szamek Mór biztosítási tisztviselő 1895-ben lépett be az akkori Magyar-Francia biztosító intézet temesvári vezérigazgatóságához, ahol megszakítás nélkül szolgált 1922. évi június elsejéig. Az időközben Franco-Romana biztosító intézetbe átalakult társaság igazgatósága ezen a napon levélben tudatta a tisztviselővel, hogy 1922. évi július 1-ével 3200 lej évi illetménnyel nyugdíjazza. Szamek Mór nem nyugodott bele az igaz-

gatóság intézkedésébe és meri nem a szabályszerű fegyelmi eljárás nélkül nyugdíjazták, mert indított a biztosító társaság ellen egy évi végkielégítésért és a jogosan járó nyugdíjának megállapításáért. A temesvári járásbírósa ma foglalkozott ezzel az ügyvel és ítéletében kötelezte a biztosító intézetet, hogy 1922. július 1-től számítva egy évi fizetését végkielégítés néven, ezenkívül 1923. július 1-től kezdődően havonta 1722 lej, nyugdíj címén fizessen az elbocsátott tisztviselőnek.

— Temetés. Vadas Bélának, a tragikus körülmények között elhunyt magántisztviselőnek a temetése holnap délután 5 órakor lesz az aradi zsidó temető halottasházából.

— Feltalálták a rák szerumát. Filadelfiából jelentik: A North American hiradása szerint dr. Clower torontói orvos feltalálta a rákelleni szerumot. Két év óta kétszáz rákos beteget gyógyított meg csodálatos szerumával, amely a rák összes tüneteit is eltünteti.

— Tolvajok egy vasraktárban. Deutsch Jakob temesvár-gvárvárosi ócskavas-nagykereskedő észrevette, hogy Fő-ucca 56. számú raktárát ismeretlen tettesek állandóan fosztogatják. Megállapította, hogy nagymennyiségű ócskavasat, különösen gépalkatrészeket vittek el a fosztogatók. Feljelentésére Gufu rendőrkommiszárius erélyes nyomozást kezdett, ami hamarosan eredményel is járt. A rendőrség már nyomában van a tetteseknek, akiknek letartóztatása már csak órák kérdése.

— Kirabolt bankszolgá. Bécsből táviratozzák: A Gebrüder Neumann cég Lübeck nevű 74 éves szolgáját, aki egy táskában 250 milliót vitt, ismeretlen tettes fejbévágta és a pénzt elrabolta. A segélykiáltásokra keletkezett zürzavarban a rabló elmenekült. A rendőrség erélyesen nyomoz.

— Autóbaleset Timisoarán. Tegnap este fél tíz órakor a 334. számú bucurestii autó, amelyet Szilágyi Gábor sofőr vezetett, nagy sebességgel hajtott Timisoarán a Józsefvárosból a beiváros felé és csak az utolsó pillanatban vette észre, hogy az uttesten áthaladó vasuti vonal so rompói le vannak eresztve. Hirtelen fékezett és kocsiját a Boncescu-féle nyári helyiségbe fordította be és ezáltal sikerült a nagyobb szerencsétlenségtől megmenekülnie. Az autó csak kisebb pusztítást okozott a kerthelyiségben.

— Balesetek. Ma délelőtt a temesvár-józsefvárosi vasuti állomás asztaloműhelyében Mihajlovics Milán 46 éves munkásra oly szerencsétlenül esett egy deszka, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett. A mentők a Bega-szannatóriumra szállították. — Kallós Ferenc 13 éves timisoarai diák Józsefváros Föbelucca 23. szám alatti lakásuk udvarán felmászott egy fára és lezuhant. A mentők súlyos belső sérüléseivel a gyermekórházba vitték.

— Furcsa betörés. Nagykárolyból jelentik: Mulatságos betörés történt a napokban a sváb közbirtokosság tulajdonát képező méntelepen. Ismeretlen tettesek éjszaka betörték az istállókat és nyolcvan lónek és csikónak fűvágó levágták a farkát. Az így összehúzódt 40-50 kilogramm lószőrrel tovább álltak. Az anyagi kár körülbelül 20 ezer lej tesz ki és a rendőrség erélyesen nyomoz a nem minden-napi betörés tettesei után.

— Visszaélés miatt letartóztatott főhadnagy. Bucurestiből táviratozzák: Morarescu főhadnagyot, aki a Jassyban levő ukrán menekültek felügyeletével volt megbízva, ma nagyszabású visszaélések miatt Zaidik tábornok rendelkezésére letartóztaták.

— Egymilliárdos sikkasztás. Budapestről táviratozzák: Az Andrássy-úton levő Minerva autóállalat Brohner József nevű 24 éves pénztárnoka egymilliárd külföldről árutalt magyar koronát elsikkasztott és Franciaországba szökött. A rendőrség körözi.

— Ahol egy város kér kegyelmet a volt fegyenc számára. Párisból jelentik: Egy Jean Hateau nevű fegyenc 1903-ban megszökött egy gyarmati fegyenclepről és kalandos bolyongás után a Panamarcsofornánál telepedett meg mint fogadós, de meglepte a honvágy és 1913-ban visszatért Franciaországba. A háború alatt Huntzinger néves egy municions gyárban teljesített szolgálatot, majd letelepített Metzben, ahol — szintén Huntzinger néven — bázárt nyitott. Azóta ott lakik és általános tiszteletnek örvendő jótékony-ságáért és becsületességéért. Senki sem sejtette, hogy szökött fegyenc. Most azonban valamelyik ellensége mégis megtudta titkát s jelentette a rendőrségen. Széleskörű mozgalom indult meg érdekében: kegyelmet akarnak kieszközölni számára, mert becsületes életmódjával már bevezekelte büntét.

— A csavargás megszüntetése. Ma délelőtt Aradra érkezett Bucurestiből Pfláthi egészségügyi főfelügyelő, akit a minisztérium a csavargás megakadályozására hozott törvény végrehajtására delegált. A főfelügyelő hosszabb ideig tanácskozott dr. Robu János főpolgármesterrel, majd a városi tanács ülésén ismertette a törvény alkalmazásának módját. Egyben felkérte a várost, hogy a járvány kórházban egy szobát rendezzenek be ágyakkal és helyezzenek el ide a már fertőtlenített csavargókat. A tanács elfogadta az indítványt és már a közeljövőben berendezik a csavargók részére kijelölt szobát. A főfelügyelő ezután megtekintette az aradi közegészségügyi intézményeket és teljes megelégedését nyilvánította.

— Szenzációs parkünnepély lesz a rendőrtisztek június 22-iki ünnepélye, amelyen kellemes meglepetésekről gondoskodik a rendezőség.

— Brüsszeli csipketerítők. svájci himzések, tüll ágyterítők, valódi csipke store-ok és petit-point-ek kiállítására Hacker Eszti urnőnél Aradon kizárólag f. hó 14-én.

— Iséreljen Kerpel könyvtárában

Poloskairtást Jótállás mellett helyben és vidéken vállal Lovas Károly, Arad, Str. Gfuz. III.

Érdekes fordulat Carlier kapitány bűnpörében.

Megsemmisítették a súlyos ítéletet. — Új tárgyalás. — Ki volt a gyilkos?

Belgrádból jelentik: A legfelsőbb semmitűszék kedden foglalkozott Carlier kapitány ismert bűnpörében a felebezési bíróság döntésével, amely tudvalevőleg jó váhagyta az elsőfoku bíróság által kirótt husz éves börtönbüntetést. A semmitűszék megsemmisítette a felebbviteli bíróság ítéletét és megállapította, hogy Iseli halálát nem revolverlövés, hanem mérgezés okozta.

A semmitűszék határozat megállapítja, hogy Carlier kapitány bűnössége nem tekinthető beigazoltnak. Tény az, hogy Iseli az ételébe és orvosságába becsépegetett mérgező áldozata, de semmi konkrét bizonyíték nincs arra, hogy a mérget Carlier kapitány csempészte volna bele a svájci ke reskedő ételébe.

Megállapítja a semmitűszék határozat azt is, hogy a vizsgálat ebben az ügyben nem volt teljes, mert két fontos tanút — azon a címen, hogy nem lehet megtalálni őket — nem hallgattak ki. A semmitűszék utasítja határozatában a felebbviteli bíróságot, hogy küldje vissza az ügy iratait az elsőfoku bíróságnak a vizsgálat kiegészítése céljából és elsősorban az említett két tanú felkutatásáról és kihallgatásáról gondoskodjanak.

A legfelsőbb bíróság döntése nagy feltűnést keltett Jugoszláviában. Bizonyosra veszik, hogy a semmitűszék határozata után az elsőfoku bíróság fel fogja menteni Carlier kapitányt, aki azonban továbbra is vizsgálati fogságban marad.

Öt autókatasztrófa, 15 halott.

A németországi véros vasárnap. — Egy nap balesetkrónikája.

Berlinből jelentik: Az elmúlt vasárnap a halálos autóbalesetek jegyében folyt le Németországban. Az első baleset Oransee és Reinsburg között történt, ahol egy nagyobb társaság autóval átment a vasúti sínen. Közben nem vették észre, hogy egy vonat halad a vágányokon és mire észrevették már késő volt. Az összeütközés következtében az autók darabokra zúzódtak, a bennülők közül ötön meghaltak és hárman életveszélyesen megsebesültek. A második baleset áldozata egy berlini festő Matejko Theo volt, aki nagyobb társasággal autózott és összeütközött egy motorbiciklivel. A motorbicikli összezúzódott, a bicikli tulajdonosa meghalt, míg kísérője oly súlyosan megsebesült, hogy élet-

ben maradásához semmi remény. A festő is életveszélyes sebekkel a kórházba került, az autók többi utasai is élet és halál között vívódnak a kórházban. Hamburgban a hamburgi szanatórium igazgatója feleségével autózás közben egy villanypóznának ütközött, mindketten meghaltak. Berlinben egy autó összeütközött egy bérkocsival, két asszony meghalt, egy kis gyermek súlyosan megsebesült. Harzburgban egy autó az uccán egy fának ütközött, négyen meghaltak és ketten életveszélyesen megsebesültek. Szóval egyetlenegy napon 15 halál és 10 életveszélyes sérülés autóbalesetek következtében. A német lapok szerint ez az emlékeztető vasárnap rekordot teremtett az autóbalesetek terén.

Véget ért az aradi pincérsztrájk.

Fixizetés és borralaló.

(Saját tudósítónktól.) A közel két hét óta tartó pincérsztrájk ma teljesen véget ért. A kávéház-tulajdonosok és pincérek között meg egyezés jött létre, amely szerint a pincérek 3300 lej fixizetést kapnak és a borralalórendszer újra életbelép. A meg egyezés után a pincérek a mai nap folyamán minden helyiségben rendszeren munkába állottak.

Megfojtotta urnőjét

A cseléd borzalmas bűne. — Halálra ítélték a gyilkost.

Boroszlóból jelentik: Borzalmas gyilkosságot tárgyalt a napokban a boroszlói törvényszék. Kovalcsik Anna 27 éves szép szőke boroszlói cselédleány állott a bíróság előtt, mert gazdájának feleségét dr. Petrichné hidégvérral megfojtotta, magához vette a lakásban talált 14 millió márkát és

megszökött. A múlt év szeptemberében dr. Petrich boroszlói kereskedő elutazott hazulról feleségét és két gyermekét otthon hagyta a cselédleánnyal. A kereskedő felesége megfürdette a két gyermeket, lefektetette őket, majd maga is megfürdött. Miután végzett megmondta Kovalcsik Annának, hogy megengedi neki is a fürdést. A cselédleány és az ur nő között nézeteltérés támadt, ami veszekedésre vezetett. Később formális veszekedés keletkezett, a cseléd egy kádmosó ronggyal betömte urnője száját és a zuhany zsinórjával megfojtotta. Ezután hidégvérral magához vette a található érték-tárgyakat és megszökött. Reggel a kereskedő gyermekei anyjuk szobájába mentek, ott észrevették, hogy nem alszik a szobában. Kiáltani kezdtek, amire a szomszédok felriadtak. Rövid keresés után rábukkantak a holttestre. A bíróság előtt a cselédleány nem mentegette magát és megindulás nélkül me-

sélte el a gyilkosság részleteit. A bíróság Kovalcsik Annát közteli halálra ítélte, aki az ítélet csodálatos nyugalommal és érzék telenséggel vette tudomásul.

Hogy áll a lej?

1924. június 12-én 100 lejért adták: Nélnk:

2.44 svájci frankot,
8.— francia frankot,
37.000 külföldi magyar koronát,
40.500 effektív magyar koronát,
41.500 belföldi magyar koronát,
31.000 osztrák koronát,
Párisban 8.— frankot
Budapestien 38,500—40,500 K-t
Newyorkban 43'50 centet

A kedive furcsa passziója

Különös per az egyiptomi alkirály ellen. — Német tengerészek egzotikus kalandja.

Kielből jelentik: Érdekes per került a napokban tárgyalásra a kiel bíróság előtt. Tíz német matróz pert indított II. Hilmi Abbas volt egyiptomi kedive ellen. Januárban az exkirály motorjachtjával a középtengeren hajózott. Hyreusban a német konzulátustól privát számlát kapott, amelyet rövid úton úgy egyenlített ki hogy levonta az összeget a német örök béréből.

A yacht kapitánya Graf von der Reche tiltakozott ellene és ezért a kedive azonnal elbocsátotta szolgálatából. A bucsuzó kapitányt a legénység háromszoros fiúrával bucsuztatta. A kedive annyira felbőszült a legénység magatartása miatt, hogy privát rendőreivel letartóztatta és Anatólia belsejébe hurcoltatta a matrózokat. Ott börtönbe zárták és embertelen bánásmódban részesítették őket.

Rövid idő múlva a matrózokat ellátták Németországba szóló hajójeggyel és minden pénz és élelmiszer nélkül hajóra tették. Az uton könyörületből élelmet kaptak és 21 napi kínos utazás után megérkeztek Németországba. Itt a matrózok pert indítottak a kedive ellen, elmaradt bérükért, ellátási pénzükért és a kiállott szenvedések fájdalomdíjáért. A volt egyiptomi alkirály párisi képviselője a napokban érkezik Kielbe, hogy résztvegyen a tárgyaláson.

Kemény-féle

Gulyás
Máipástétom,
Hasché
Frankfurti virsli

1/2, 1/4, 1/2 és 1/1 kgr.-os dobozokban.

Legolcsóbb nyári vacsora!

Kaphatók minden jobb fűszer- és csemegeüzletben 11 2168

Vezetéltárusítók részére:

Hajduska & Co.

ARAD, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 7. Telefon 7-33. sz.

LEGUJABB.

Painlevé 306 szavazatot kapott az elnökségre.

Párisból jelentik: A baloldali pártok előkészítő gyűlésén Painlevé 306, Doumergue 149 szava-

zatot kapott a köztársasági elnökségre. Így Painlevé megválasztása biztos.

KÖZGAZDASÁG.

Millerand megbukott: emelkedik a frank.

30-35-re emelkedett Zürichben. — Stabil a lej.

(Saját tudósítónktól.) A francia politikai események hatására a frank ma az összes piacokon jelentősen emelkedett. A tegnapi zürichi 28.50-es záróárfolyamról a mai nyitásban 30.70-re emelkedett, a zárásban pedig 30.35 volt a kurzusa. A lej Zürichben stabil volt és megtartotta 2.45-ös árfolyamát. Párisban száz lejért 8 francia frankot fizettek.

HELYI VALUTAÁRAK. (Június 12.) Francia frank 12.60, svájci frank 41.10, dollár 230, dinár 2.82, szokol 6.70, lira 10.20, angol font 1008. **Kifizetések:** Budapest külföldi 370, belöldi 415, Bécs 310, Prága 6.68, Zürich 41, Milano 10.18, London 1006, Páris 12.50, Newyork 231, Belgrád 2.80.

ZÜRICH NYITÁS. (Június 12.) Amsterdam 212.35, Newyork 567.50, London 2449.50, Páris 30.70, Milano 24.76, Prága 16.62.50, Budapest 0.0061.50, Belgrád 6.72.50, **Bucuresti** 2.45, Bécs 0.0080

ZÜRICH ZÁRLAT. (Június 12.) Amsterdam 212.35, Newyork 568, London 2449, Páris 30.35, Milano 24.75, Prága 16.62.50, Budapest 0.0061.50, Belgrád 6.72.50, **Bucuresti** 2.45, Bécs 0.0080.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Június 12.) **Kifizetések:** Páris 12.50, London 1003, Newyork 233, Milano 1005, Zürich 41, Bécs 0.0032.50, Prága 6.82, Budapest 0.0024. **Valuták:** Napoleon 825, le va 1.60, török lira 1.16, angol font 1000, francia frank 12.40, svájci frank 41, lira 10.20, drachma 4.20, dinár 2.90, dollár 230, lengyel márka 0.00024, osztrák korona 0.0034, magyar korona 0.0027, sokol 6.80.

BUDAPESTI DEVIZAKÖZPONT JEGYZÉSEI. (Június 12.) Belgrád 1065-1085, **Bucuresti** 385-400, London 387600-395600, Páris 4800-4900, Prága 2630-2685, Milano 3920-4000, Newyork 89900-91700, Bécs 126.60-129.20, Napoleon 316.600. **A takarékkorona árfolyama** 133.

A petroleumerdekeltségek a bányatörvény ellen
Hollandia tőke kivonással fenyegetdik.

Bucuresti, június 12. A petroleumerdekeltségek ma új memorandumot adtak át a kereskedelmi és ipari miniszternek, amely a bányatörvény ellen való kifogásait tartalmazza. A memorandum az egy *Steaua Romana* kivételével az összes érdekeltek aláírta. A törvény életbeléptetése el-

len különben az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország is tiltakoztak és ehhez a tiltakozáshoz most csatlakozott Hollandia is. A bucarestii hollandi követ bejelentette, hogyha a bányatörvényt jelenlegi formájában és szövegében szavazná meg a parlament, akkor Hollandia kivonja a petroleumpárban levő tőkéit, amelyek 60 milliórd lejt tesznek ki.

A miniszterelnök a billégi kiállításán. Bucurestiből táviratozzák: Bratianu Ionel miniszterelnök és a földművelésügyi miniszter a billégi mezőgazdasági kiállítás június tizenötödiki megnyitására részvesznek.

— Véget ért a magyar bányászsztrájk. Budapestről táviratozzák: Az ötletes bányászsztrájk ma véget ért, miután a bányamunkások szövetsége a munkaadókkal meg egyezésre jutott és a munkabéreket fokozatosan emelni fogják. A munkaidőt a megegyezés szerint most

nem hosszabbítják meg. A bányászoknak az országos nyugdíjpénztárba való egyesítését a munkaadók helyeslik és a munkabezúrtetés miatt senkit sem bocsájának el.

A magyar kölcsön

A Bethlen-kormány a külföldön bizalomnak örvend.

(Budapest, június 12.) De la Barra, a magyar-francia vegyes döntő bíróság elnöke a Magyar-Távirati Iroda munkatársának kijelentette, hogy értesülései szerint Magyarország nemzetközi kölcsöne elintézetnek tekintendő. Meg van győződve arról, hogy a kölcsön felvételével meginduló rekonstrukciós munka az ország gazdasági konszolidációját biztosítani fogja és a kölcsön kérdésében elért nagy nemzetközi siker megerősíti a kormány helyzetét. Kijelentései szerint gróf Bethlen István kormánya ma külföldön nagy bizalomnak örvend. Barra ma Genfben utazik és onnan Párisba megy.

A szerkesztésért ideiglenesen:

KAROLY SANDOR

felel.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

Temesvári Első Takarékpénztár.

Részvényjegyzési felhívás!

A folyó évi március hó 16-án megtartott rendes évi közgyűlés az alaptőkének 12.000.000 leiről 30.000.000 leire való felemelését határozta el. Ezen alaptőke felemeléshez a pénzügyminiszterium f. é. április hó 18-án 86481. szám alatt kelt rendeletével az engedélyt megadta. Minthogy a hivatkozott közgyűlés az igazgatóságra bízta, hogy az alaptőke-felémelés feltételeit, időpontját és különösen a kibocsátandó új részvények számát megállapítsa, az igazgatóság f. é. május 28-án tartott ülésében elhatározta hogy az alaptőkét egyelőre 12.000.000 lejről 18.000.000 leire emeli fel.

Ehhez képest 10.000 darab új részvény a 500 lej névértékben kerül kibocsátásra a következő feltételek mellett:

1. A kibocsátási árfolyam a névérték, melyen felül költségekben részvényenként 15 lej fizetendő.

2. A részvényjegyzés záróideje 1924. évi július hó 31-ik napja. Az igazgatóságnak azonban jogában áll ezen jegyzési határidőt kitolni.

3. Az új kibocsátású részvényeket csak román állampolgárok jegyezhetik és első sorban a régi részvényesek jegyzései fogadhatnak el. Egyebekben az igazgatóság fenntartja magának azt a jogot, hogy a jegyzések elfogadása tárgyában teljesen szabadon határozhasson.

4. Az új részvényekre a befizetések a következőképen teljesítendőek:

200 lej és 15 lej kibocsátási költség a jegyzéskor, 200 lej augusztus hó 1-én és 200 lej szeptember hó 1-én fizetendő.

5. Azon részvényjegyzők, akik folyó évi július hó 1-je előtt az újonnan jegyzett osztalékban részesednek, míg azok, akik később teljesítik a befizetéseket, a befizetés napjától folyó évi december hó 31-ig járó 14 százalékos kamatban részesülnek; a késedelmes fizetők pedig ugyancsak 14 százalékos késedelmi kamatot tartoznak fizetni.

6. Azon késedelmesen fizető részvényes, aki ajánlott levélbeli felhívás dacára 8 nap alatt a hátralékos befizetést nem teljesíti, a már eszközölt befizetést elveszti és az igazgatóság az általa jegyzett részvények továbbadása mellett az eszközölt befizetést a tartalékalap javára fogja felhasználni.

7. Az igazgatóság fenntartja magának azt a jogot, hogy amennyiben a jegyzett részvények száma a 10.000 darabot meghaladja, az alaptőkét a tényleg eszközölt jegyzéseknek megfelelően 18.000.000 lejnél magasabb összegre utólag felemeli annál is inkább, mert a kibocsátásra kerülő 10.000 darab részvény lejegyzése biztosítva van.

8. A részvényjegyzés az intézet, vagy a Temesvár Józsefvárosi Népbank R.-T. és a Gyárvárosi Takarékt. és Hitelintézet R.-T. pénztáránál a hivatalos órákon belül eszközölhető. Az eszközölt befizetésekről a részvényjegyzők ideiglenes elismerővényt kapnak és csak azok ellenében fogja az intézet a végleges részvényeket kiadni.

Timisoara, 1924. június hó 2-án.

378

Temesvári Első Takarékpénztár.

NYILTÉR.

E rovat alatt közzétett nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESTÍTÉS.

Vann szerencsém a f. vásárló közönségnek tudomására adni, hogy György, Menyhért cég kötelekéből

e hó 18-án MEGVÁLOK

és ugyanakkor átveszem saját Arad Str. Col. Piri 3. Vörösmarthy) u. a színház hátsó bejárataival szemben levő nő ruháruházzam vezetését. 3469

Tisztelettel

PLESZ GYULA.

FIGYELEM!

Aradon. Piata Avram Iancu (Szabadság-teren) emeletes ház, elfoglalható uz lethehelyiséggel, 4 lakással, minden elisagatható árért eladó. Kizárólagos megbízott ALBERT HAASZ-irodája Arad, Str. Románului (Zrinyi-ucca) 8. 16.515

Földvevők figyelmébe!

Arad közelében a peccai (pécsai) országut mellett 25 hold kitünő termőföld tanyaépületekkel, 500 ezer lejért eladó. Megbízott HAASZ-iroda Arad, Strada Románului (Zrinyi-ucca) 8. 16.515

Strada Doamna Balassa (Purgly uca) ban magas földszintes urf. magánháza átvehető 3 szoba, előszobás lakással, pince, istálló, nagy udvar és kerttel 880 ezer lejért eladó. Megbízott „Uranul” iroda, Arad, a főpostával szemben. 18088

Mosotzy-telepen

800 □-os telekkel bíró nyaraló, átvehető kocsisoba, verandás lakása, fagyú-nyelcsfakkal és szőlővel beültetve 220 ezer lejért eladó. Megbízott „Uranul” iroda, Arad a főpostával szemben. 18081

Mindenes szakácsnő

és egy mindenes szobaleány 15056
jéfizetéssel felvétetnek, Arad, Bulv. Caroli (Erzsébet-körút) 22-42, II. em., 12. ajtó.

Belváros szívében 2 lakásos

földszintes kertes ház, három szobás, fürdőszobás és egy külön egy szobás, azonnal elfoglalható lakással, 300 ezer Lejért eladó. Átvételhez 200 ezer Lej készpénz szükséges. Kizárólagos megbízott Haasz Irodája Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-ucca) 16515

Ma nagy halesély

a gyönyörűen berendezett és kellemes levegőjű „Marilla”-vendéglő nagy teraszosan Arad, Str. Minervei 39. (Roman-ucca) végén. — Szegedi halászlé, rántott harosa, turós-omlelt. — Jégbehűtött hegyaljai borok, frissen csapolt Drecher-sör. Kitünő vígány zene. Szives partfogást kér: Schwarz Andor, vendéglős. 15053

Közepkoru nős molnár

keresek azonnali beépítésre 7 járatu automatikus vámmalmomba. Megkívánatik feltétlen józan életmód, állandóság, szerezetet, a néppel való szolid bánásmód és tökéletes szakképzettség. Pályázatot a fizetési igények megjelölésével az alanti címre küldendők. 8298

Fogarassy György, Óbesenyő, Torontálmegye.

Használt olom
megvételre keresetnek.

Naponta indítunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot Kelet hirlapiroda ARAD, Strada Alexandri (Salacz-u.) I. 10062

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

JÓ CSALÁDBŰI való intelligens leány felvétetik nevelőnőnek nagyobb leánykálhoz. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 900

UJSÁGELÁRUSÍTÓ NŐ, VAGY FÉRFI VÉDKRE, kedvező feltételek mellett azonnal felvétetik. Aki hirdapeladással már foglalkozott, előnyben részesül. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 400

MECHANIKAI műhelyem részére tanoncok jó fizetéssel felvétetnek. Szegfű írógépvállalata Arad, Piața Luther. 3427

IRODAI alkalmazást, vagy pénztárnoknői állást keres irodai gyakorlatlaltal bíró és német nyelvet beszélő leány. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3449

IDŐSEBB nő gyermekek mellé ajánkózik Arad, Str. Remus 22. (Virág-ucca) 3450

PARKETT surolást, takarítást vállalok Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3452

KÖZÉPKORU, szorény igényű nőt keresek háziasszony mellé falusi háztartás részére mielőbbi belépésre. Sztrerek főgépész, Macea, Jud. Arad. 8458

SZŐBÁLEÁNY azonnalra felvétetik. Salgó, Arad, Str. Crisan (Karolina-ucca) 5. szám. 3465

KERESÉK elsősorú szabászt, aki a konfekció szakmában teljes jártassággal bír angol nyelven önálló vezetéshez. Részletes ajánlatok H. Weiss Ignác névre Szatmar küldendők. 3459

MOENÁR, szakképzett malomkezelő, lehetőleg nőtlen, azonnal felvétetik Braun-malomban Micalaca (Mikolaka.) 10.077

FIATAL mázó, vagy kocsiénevező segéd, állandó gyári munkára felvétetik. Cim Kelet hirlapirodában Arad. 10.077

MINDENES Lipovára háromtagú családkhoz azonnali belépésre kerestetik. Bővebbet Arad, Bulev. Gen. Dragalina 16. I. em. ajtó 8. 10.077

CSEMEGE és fűszerkereskedő segéd megbízható, önálló vezető, egy előkelő üzlet vezetésére kerestetik. Ajánlatokat eddigi működés és igények megjelölésével Gábor Miklós Arad, Strada Cuza Voda I. küldendők. 3456

Lakás.

DISZTINGVÁLT családnál ellátást keresek fűdősobával. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3235

LAKÁS. Négy szoba, előszoba és fűdősoba, 2 kétszobás konyhával berendezés ujonnan épült házban. Virág Kálmán építőmester Arad, Bulev. Carol I. 5-7. szám. 3412

ARADON a külvárosban 2 szobás lakás kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3463

BUTOROZOTT szobát keres urinó. Cimnek Vidorné fehérnemű szalonjában Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) leadandók. 15.055

ELADÓ lakóberendezések több átadható egy és kettő szobás lakásokkal. — Ugyanitt 25.000 lej pénzkölcsön nyervehető megfelelő biztosíték mellett. Boross-ügynökség Arad, Strada Consistorului No. 9. (vált Batthyány-ucca.) 3466

Vétel és eladás.

REUMA szesz, kitűnően bevált szer köszvény, csusz, idegzába, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 54

FIGYELEM!

„HELLAS“ harisnya-üzlet, Arad, Lutheránus templom mellett.

EBÉDLŐ, uriszoba és szalon berendezések, orvosi rendelő darab számra is, kézimunka storkok és asztalneműek, damaszt asztalnemű, festmények ismert festőktől. Prihoda rézkarc, rézagy. már vány rézmosdó, scheslon, scheslon-terítők, tükrök, garçon háló, Biedermayerzenélő-óra, fotelek, antik nyakék, dísz tárgyak, stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

GYÖNYÖRÜ világos, modern hálószobaberendezés igen olcsón eladó. Megtekinthető Uranul-irodában Arad, főpostával szemben. 16.031

PERZSÁ és egyéb szőnyegeket, butorkat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

HARMONIUM (dalárdák, gyűlékezettek részére kiválóan alkalmas), cselló (kisbőgő), megbízásból eladó. Bettelheim-ügynökség Arad, Piața Imperat. Traian (Attila-tér) 2. szám, I. emelet. délután 5-7-ig. 3461

Színes és fehér gyermek és férfi zoknik, női harisnyák, pamutok, rövidárúk, amíg a készlet tart, előző olcsó árban kaphatók: „HELLAS“ harisnya-üzlet, Arad, Lutheránus templom mellett.

SZÖVÖTT GOBELIN 3 darab, keretezve, az egyik 185 cm., megbízásból eladó. Bettelheim-ügynökség Arad, Piața Imperatului Traian (Attila-tér) 2. szám, I. emelet, délután 5-7-ig. 3462

HASZNALT OLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Ingatlan.

MAGÁNHAZ 3 szobás, stb. elfoglalható lakással, virágos udvarral, külön baromfi udvar és dísznövényekkel 145.000 lejért és 1 kisebb magánház 85.000 lejért eladó és azonnal átvehető. Bettelheim-ügynökség Arad, Piața Imperatului Traian (Attila-tér) 1. I. 3421

ARAD, Str. Virginia Hotoran (Erzsébet-ucca) 33. számú ház sürgősen eladó. 3464

ARAD, Str. Sava Raicu (György-ucca) 164-86. sz. ház eladó. 3464

ARAD Str. Episcopul Radu 23. sz. (Magyar-u.) modern sarok üzletház eladó. Az egész ház azonnal elfoglalható. Értekezni ugyanott a háztulajdonosnál. 3451

Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, Timișoara.

HIRDETMÉNY.

A pénzügyminiszter 1117578—1924. szám alatt engedélyezett főkezelésünkben kifolyólag eddigi 20.000.000 lej alaptőkémet fel emeljük egyelőre 35.000.000 lejre és pedig 60.000 darab egyenként 250 lej névértékű bemutatóra szóló új részvény kibocsátása útján. Az új kibocsátású részvények az 1924. üzletév üzleti eredményében a megállapítandó osztalék 50%-a erejéig részesednek; 1925. év január hó 1-től kezdődő üzletévek eredményében pedig a korábbi kibocsátású részvényekkel teljesen egyenlő mértékben részesednek.

Az új kibocsátású részvényekre az elővételi jogot az elnyert engedély feltétele szerinti csak román állampolgárok gyakorolhatják, illetve az új kibocsátású részvényeket csak román állampolgárok jegyezhetik.

Az új kibocsátású 60.000 darab részvényből a Közgyűlés határozatának megfelelően az igazgatóság 48.000 darabot, a jelen részvénybirtokosoknak ajánl fel akként, hogy minden öt darab korábbi kibocsátású részvényre három darab újkibocsátású részvény igényelhető. Részvénytörvények elővételi nem gyakorolható.

Az új kibocsátású részvényekért az elővételi gyakorlásakor darabonként 430 lej elővételi ár fizetendő le.

A további újkibocsátású 12.000 darab részvény szabadjegyzésre bocsátatik.

A szabadjegyzésre bocsátott részvények jegyzésekor részvényenként 550 lej kibocsátási ár fizetendő le.

Az elővételi jog gyakorlása és az új részvényjegyzés folyó évi június hó 18. napjától folyó évi június hó 30. napjáig bezárólag jegyezhető, a fentiek szerint járó összeg egyidejű lefizetése mellett.

Timișoaran a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. főpénztáránál, Bucureșten a Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A. főpénztáránál, valamint az egyéb hirlapi hirdetményünkben megjelölt intézetek pénztáránál.

Felhívtnak tehát azok a t. részvényesek, akik a fenti ár és módzatok mellett elővételi jogukat gyakorolni kívánják, hogy a korábbi kibocsátású részvényeiket legkésőbb folyó évi június hó 30-ig bezárólag, az újkibocsátású részvényeket a fentiek szerint járó összeg egyidejű lefizetésével nyújtsák be, minthogy a fenti időpontra az elővételi joguk teljesen megszűnik és az igénybe nem vett új kibocsátású részvények a közgyűlés határozatai értelmében fognak értékesíteni.

Az elővételi jog gyakorlása és az új részvényjegyzések alkalmával kiváltandó nyomtatványok nevezett intézetek pénztáránál rendelkezésre állanak, ahol az elővételi jog gyakorlásáról és az új részvényjegyzésről ideiglenes elismervények állíthatnak ki, amelyek ellenében egy későbbi hirlapilag közzéteendő időpontban az új részvények kiadatni fognak. AZ IGAZGATÓSÁG. 377

Üzletek.

ELADÓ több fűszer, korecsma, hentes, vendéglő üzletek berendezésekkel és lakással. Boross-ügynökség Arad, Strada Consistorului No. 9. (vált Batthyány-ucca.) 3467

ÜZLETHELYISÉG, Engelhardt-féle, Arad, Strada Eminescu 3., szomszédos átköltözés miatt kiadó. Bővebbet Arad, Strada Eminescu 5. 3425

Oktatás.

NÉMET, francia oktatást vállal, valamint mindennemű kézimunkák készítését vállalja Justh Edith okl. tanárno Radna, Patak-ucca 346. sz. 500

GÉPHIMZÉS tanítását vállalom. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3411

Különféle.

CSEPLŐGÉP nyári cseplésre, feles haszonra kiadó, megfelelő gépészek, kinek cseplési körzete is biztosítva van. Hárnory gazdaság Arad, Strada Eminescu 5. 2345

EZERJÓFÚ GYOMORELIXIR, páratlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuvaltság, emésztési zavaroknál. Övakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár. Arad. 2905

TENNISZPÁLYA jókarban levő kádó! Bővebbet d. u. 2-5 óra között Arad, Str. Mocioni 6. 3454

FIGYELEM!

Arad, Strada Eminescu (vált Deák Ferenc-uccában) bérház 4 szobás, parkettás, elfoglalható lakással, 800 ezer lejért eladó. — Arad, Str. Vasile Stroeiescu (vált Telek-uccában) emeletes bérház, iparvállalatnak alkalmas óriási pincével, nagy kerttel, 800 ezer lejért. — Ezekon kívül több befektetésre alkalmas bérházak, magánházak, üzletházak, gazdálkodásra alkalmas házak a város összes részében, nagy választékban 150 ezer lejes ártól 3 millió lejes árig eladók. — Értekezni lehet: ALBERT HAASZ irodájában Arad, Str. Românului (Zrinyi-ucca) 5., ahol az eladó ingatlanok előjegyzése, vagy bármilyen felvilágosítás díjtalan. 16.515

Feltűnően jó, alkalmi szölióvétel

a hegyalján, kényelmes jó uton a vasuti állomástól 7-8 pernyi távolságra, a legjobb fekvésű és kitűnően termő nyolc és fél kat. hold uriszőlő, gyönyörű szép 5 szobás kolnával, butorzáttal, teljes felszereléssel, óriási pincével, 700 Hl. hordóval, présházzal, elköltözés miatt 650 ezer lejért eladó. Megbízott: HAASZ-IRODÁJA Arad, Strada Românului (Zrinyi-ucca) 5. 16.515

Az „ASTRA“ aradi waggongyára

Román levelező

keres azonnali belépésre. Csakis önálló, megfelelő gyakorlatlaltal bíró munkások jelentkezzenek, akik a

gépíráshoz

tökéletesen értenek és német nyelvismerettel is rendelkeznek 8460

Vásárlás előtt ne mulassza el felkeresni Goldstein Lajos divatruházát

Arad, Str. Brațianu (Weitzer I.-u.) 2. Hol legjobban és legolcsóbban vásárolhat. — Női harisnyák 20 Lejtől 135 Lejig, oseta harisnya 132 Lej. 2912

Cukorka készítő, cukrászok részére! Kristálycukor, finom gyári cukorliszt, fehér kristály szirup, púder, cacao massa, tunkmassa, cacao por, cacao vaj, 29x32 méretű ostyalapok, mogyoró, mandula stb. nyersanyagok legolcsóbb napi árakban Cukorka, csokoládé és ostya árakban óriási választék. Gábor Miklós cukorkaüzlet, Arad, Str. Alexandri No. 1. (Salacz-ucca)

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdávállalat